

***INFORMACJA DODATKOWA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W OŻAROWIE ZA OKRES
OD 1 STYCZNIA 2016 DO 31 GRUDNIA 2016 ROKU.***

Ożarów grudzień 2016r

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Bank Spółdzielczy w Ożarowie z siedzibą w Ożarowie przy ulicy Długiej 14, został wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla w Kielcach, dnia 28-11-2002 roku pod numerem KRS 00014116.

Zgodnie z udzielonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego zezwoleniami i Statutem przedmiot działania Banku obejmuje następujące czynności:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu
- oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- operacje czekowe i wekslowe,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych

Bank wykonuje również następujące czynności:

- obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
- dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywa i zbywa nieruchomości,
- świadczy usługi konsultacyjno –doradcze w sprawach finansowych.
- Świadczy inne usługi finansowe w zakresie:
 - pośredniczy przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych,
 - wykonuje w imieniu i na rzecz SGB-Bank SA określonych w pełnomocnictwie tego Banku operacji związanych z pośrednictwem w dokonywaniu przekazów pieniężnych za granicę.

2. Sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku.
3. W bieżącym roku obrotowym w skład Banku nie wchodziły wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe. Bank nie jest więc zobowiązany do sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.
4. Sprawozdanie finansowe sporządzono przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank.
5. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie nastąpiło połączenie Banku z innym bankiem.
6. Bank stosuje zasady (politykę) rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania przychodów i kosztów, zgodne z ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku poz.330, z późn. zm.) oraz z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie

szczególnych zasad rachunkowości banków (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku poz. 329), w tym:

6.1 zasady ujmowania w kapitale własnym skutków wyceny pozycji bilansowych:

W kapitale własnym ujmowane są skutki wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych przez Bank jako dostępne do sprzedaży- wyceniane wg aktualnej wartości godziwej-rynkowej i dotyczy tych papierów, które są notowane na rynku regulowanym – nie występują

6.2 nieruchomości zaliczane do inwestycji

- wyceniane według ceny rynkowej zgodnie z art. 28 ustawy o rachunkowości – nie występują

6.3 zasady ustalania wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, z podziałem na poszczególne rodzaje tych aktywów i zobowiązań – nie występują

6.4 przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń, w tym odnoszące się do prognozowanych transakcji: Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

6.5 zasady spisywania należności: Spisywanie ekspozycji kredytowych następuje w ciężar rezerw celowych, natomiast innych należności w ciężar odpisów aktualizujących ich wartość, w przypadku braku rezerwy odpisanie należności następuje w pozostałe koszty operacyjne.

7. W okresie, za który sporządzono sprawozdanie finansowe nie dokonano zmian zasad (polityki) rachunkowości i metod wyceny, wywierających istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.
8. W stosunku do poprzedniego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany sposobu sporządzania sprawozdania finansowego.
9. W Banku nie wystąpiły korekty sprawozdania finansowego z tytułu błędu.
10. Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia, które nie zostały uwzględnione w innych częściach sprawozdania finansowego.
11. Nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2016r
12. Wynagrodzenie należne wynikające z umowy podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Banku:
 - 12.1 wynagrodzenie należne za badanie sprawozdania finansowego Banku za rok 2016 zgodnie z umową wynosi 8 492,76zł netto.
 - 12.2. inne usługi poświadczające – nie wystąpiły
 - 12.3. usługi doradztwa podatkowego – nie wystąpiły
 - 12.4 pozostałe usługi – nie wystąpiły

Wiceprezes Zarządu
ds. finansowych-Główny Księgowy

Bożena Pietras

(imię, nazwisko i podpis osoby,

Bożena Pietras

której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych)

PREZES ZARZĄDU

Regina Zychewicz

Zarząd Banku Spółdzielczego w Ożarowie

Wiceprezes Zarządu
ds. finansowych-Główny Księgowy

Wiceprezes Zarządu

ds. handlowych

Sylvia Siemińska

Bożena Pietras

Prezes Zarządu - Zychewicz Regina

Wiceprezes ds. finansowych - Pietras Bożena

Wiceprezes d/s handlowych - Siemińska Anna

Ożarów dnia 15.03.2017 r.

(miejsce i data sporządzenia) pieczęć firmowa

Bank Spółdzielczy
w Ożarowie

II. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacja o spełnieniu przez Bank wymogów, o których mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe:

W związku z wejściem w życie, w okresie za który sporządzono sprawozdanie finansowe zapisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych i towarzyszących mu standardów technicznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz trwającą nowelizacją przepisów krajowych, Bank zastosował w rachunku oceny adekwatności kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016 r. zasady wynikające zarówno z przepisów unijnych, jak i obowiązujących nadal w tym zakresie przepisów krajowych, przy uwzględnieniu wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.

Wyszczególnienie:	Wartość na 31.12.2016 r.:
Fundusze własne, w tym:	8 639 859
Kapitał Tier I, w tym	8 569 859
Kapitał podstawowy Tier I	8 569 859
Kapitał dodatkowy Tier I	-
Kapitał Tier II	70 000
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym	39 801 584
z tytułu ryzyka kredytowego (ważona)	33 682 834
z tytułu ryzyka walutowego	-
z tytułu ryzyka operacyjnego	6 118 750
Łączny współczynnik kapitałowy (wymóg kapitałowy)	3 184 127
Współczynnik kapitału Tier I +Tier II	21,71%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	21,53%
Kapitał wewnętrzny na ryzyka	3 184 127

2. Bank nie prowadzi obsługi rachunków w walutach obcych.

3. Dane o źródłach pozyskania depozytów z uwzględnieniem podziału na branżowe i geograficzne segmenty rynku.

Podział branżowy	Stan na 31.12.2015 r.:	W tym odsetki:	Wskaźnik struktury w %	Stan na 31.12.2016 r.:	W tym odsetki:	Wskaźnik struktury w %:
Sektor finansowy	-			-		
Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	-			-		
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne, spółdzielnie	9 230 232	4 796	11,28	6 893 683	2915	7,00
Rolnicy indywidualni	20 813 632	9968	25,44	27 620 139	8440	28,05
Przedsiębiorcy indywidualni	3 525 635	-	4,31	4 151 581	928	4,22
Osoby prywatne	40 395 016	58 085	49,36	46 557 486	67 513	47,27
Inst. niek. działające na rzecz gospodarstw domowych	557 671	300	0,68	854 268	86	0,86
Razem sektor niefinansowy	74 522 186	73 149	91,07	86 077 157	79 882	87,40
Instytucje rządowe						
Instytucje samorządowe	7 300 186	0	8,93	12 407 483	0	12,60
Razem sektor budżetowy	7 300 186	0	8,93	12 407 483	0	12,60
SUMA OGÓLEM	81 822 372	73 149	100,00	98 484 640	79 882	100,00

Bank pozyskiwał depozyty z terenu swojego działania tj. z województwa świętokrzyskiego

4. Informacja z zakresu struktury koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne jednostki, grupy kapitałowe, segmenty rynku branżowe i geograficzne wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem.

Struktura koncentracji zaangażowania na 31.12.2016 r.

I.p.	Wyszczególnienie:	Brutto:	Korekta wartości o ESP:	Rezerwy:	Odsetki:	Netto:
1.	Instytucje finansowe	62 667 347,97			191 439,59	62 475 908,38
2.	Podmioty niefinansowe	38 582 711,58	559 941,45	911 540,93	541 553,32	37 652 782,52
3.	Budżet	2 599 280,35			4 280,35	2 599 000,00
	Razem	103 849 339,90	559 941,45	911 540,93	737 273,26	102 727 690,90

Struktura koncentracji zaangażowania na 31.12.2015 r.

I.p.	Wyszczególnienie:	Brutto:	Korekta wartości o ESP:	Rezerwy:	Odsetki:	Netto:
1.	Instytucje finansowe	42 120 041,40			137 909,36	41 982 132,04
2.	Podmioty niefinansowe	36 862 048,19	529 918,94	565 605,68	405 558,36	36 172 081,93
3.	Budżet	6 122 744,20			22 744,20	6 100 000,00
	Razem	85 104 833,79	529 918,94	565 605,58	566 211,92	84 254 213,97

Na 31.12.2016r. w stosunku do 4 klientów sektora niefinansowego zaangażowanie Banku przekroczyło 10 % funduszy własnych i wyniosło łącznie 3 859 010,00 zł tj. 44,67% funduszy własnych.

Koncentracja branżowa na dzień 31.12.2015r. oraz 31.12.2016 r.

Sektor gospodarki:	zaangażowanie (bilansowe i pozabilansowe) na 31.12.2015 r.:	udział w obliżu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2015 r.:	zaangażowanie (bilansowe i pozabilansowe) na 31.12.2016 r.:	udział w obliżu kredytowym i pozabilansie na 31.12.2016 r.:
1	2	3	4	5
ROLNICTWO	18 714 689	43,23%	19 581 003	46,96%
BUDOWNICTWO	11 500	0,03%	70 852	0,17%
HANDEL HURTOWY I DETALICNY	1 305 410	3,02%	1 331 340	3,19%
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	1 675 113	3,87%	1 382 124	3,31%
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	689 995	1,59%	636 521	1,53%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM	183 410	0,43%	137 187	0,33%
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ NIERUCHOMOŚCI	263 313	0,61%	131 260	0,31%
DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	491 188	1,13%	-	-
INNE	674	0,00%	377 848	0,91%
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				
BUDŻET	6 102 125	14,10%	2 628 266	6,30%
OSOBY FIZYCZNE	13 848 733	31,99%	15 423 065	36,99%
RAZEM:	43 286 150	100,00%	41 699 466	100,00%

W działalności Banku dominuje koncentracja w segment rynku jakim jest rolnictwo (46,96% obliża kredytowego). W ocenie Banku ryzyko z tym związane kształtuje się na bezpiecznym poziomie.

5. Inne informacje:

5.1. Struktura należności Banku w podziale na kategorie /bez odsetek/

Podmiot:	31.12.2015 r.		31.12.2016 r.	
	Kwota (w zł):	Wsk. struktury (w %):	Kwota (w zł)	Wsk. struktury (w %)
Sektor finansowy, w tym:	41 982 132,04	49,42	62 475 908	60,27
W tym należności normalne	5 175 307,63	6,09	5 978 109	5,77
W tym lokaty	36 806 824,41	43,33	56 497 799	54,50
Sektor niefinansowy, w tym	36 862 048,19	43,40	38 582 712	37,22
Kredyty w sytuacji normalnej	34 844 689,46	41,02	36 676 681	35,38
Kredyty nieregularne	2 017 358,73	2,38	1 906 031	1,84
Poniżej standardu	0	-	-	-
Wątpliwe	0	-	-	-
Stracone	2 017 358,73	2,38	1 906 031	1,84
Sektor budżetowy, w tym:	6 100 000	7,18	2 595 000	2,51
Kredyty w sytuacji normalnej	6 100 000	7,18	2 595 000	2,51
Poniżej standardu				
Należności ogółem:	84 944 180,23	100*	103 653 620	100

a) należności z odroczonym terminem zapłaty – nie wystąpiły.

b) należności przeterminowane i należności sporne, na które nie utworzono rezerw celowych lub nie dokonano odpisu aktualizującego – nie wystąpiły.

5.2. Informacja o kredytach i pożyczkach, od których bank nie nalicza odsetek – nie wystąpiły,

5.3. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - nie występują;

b) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w Banku - nie występują;

c) kredyty i pożyczki udzielone przez Bank wykazano w punkcie 5.1;

d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności;

L.p.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2015 r.:	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2016 r.:
1.	Bony pieniężne	1 499 561,93	1 499 687,50
2.	Obligacje skarbowe		
3.	Obligacje monetarnych instytucji finansowych		
4.	Obligacje instytucji samorządowych		
5.	Obligacje podmiotów sektora niefinansowego		
6.	Hipoteczne listy zastawne		
7.	Certyfikaty depozytowe- Papiery bankowe SGB-Bank SA	281 380,45	181 919,63
	RAZEM:	1 780 942,38	1 680 607,13

e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – nie wystąpiły.

Na dzień bilansowy ww. akcje i udziały nie zostały wycenione według ceny nabycia zgodnie z par. 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, ponieważ nie wystąpiły.

5.4. Informacja o aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej, ze wskazaniem oszacowanej wartości – nie wystąpiły.

6. Informacje o kredytach i pożyczkach oraz innych należnościach banku, a także o instrumentach zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym, wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazując odrębnie:

6.1. wartość kredytów i pożyczek oraz innych należności banku zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - nie wystąpiły;

6.2. wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia wartości instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym - nie wystąpiły;

6.3. wartość, o którą instrumenty zabezpieczające przed ryzykiem kredytowym zmniejszają wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe - nie wystąpiły;

6.4. wartość zmiany, w danym okresie sprawozdawczym i narastająco, wartości godziwej kredytów i pożyczek oraz innych należności banku, która wynika ze zmian ryzyka kredytowego – nie wystąpiły;

6.5. wartość zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem kredytowym zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jaka wystąpiła w danym okresie sprawozdawczym i narastająco – nie wystąpiły. Informacje o zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wykazując odrębnie.

7. Informacje o zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazując odrębnie.

7.1. wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie wystąpiły;

7.2. wartość zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu -nie wystąpiły;

7.3. różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązań finansowych a wartością, którą Bank byłby zobowiązany zapłacić w terminie wymagalności - nie wystąpiły.

8. Dane o wartości posiadanych instrumentów finansowych, z uwzględnieniem:

8.1. Instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie giełdowym (na rynku regulowanym):
nie wystąpiły

8.2 instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie pozagiełdowym:(nabyte w ramach ASO – alternatywnego systemu obrotu prowadzonego przez GPW (NewConnect, Catalyst) lub BondSpot (Catalyst)- nie wystąpiły

8.3 papiery wartościowe z nieograniczoną zbywalnością, nieznajdujące się w obrocie na rynku regulowanym:

Lp.	Nazwa instrumentu finansowego:	Wartość wg stanu na 31.12.2015 r.:	Wartość wg stanu na 31.12.2016 r.:
1.	Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	-	-
2.	Certyfikaty depozytowe, Bankowe Papiery Wartościowe SGB-Bank SA	281 380,45	181 919,63
3.	Bony pieniężne	1 499 562,93	1 499 687,50
4.	Certyfikaty inwestycyjne	-	-
5.	Obligacje korporacyjne	-	-
6.	Obligacje komunalne (miasta, gminy, powiaty, województwa, związki miast, związki gmin, związki powiatów)	-	-
7.	Inne np. akcje spółek niepublicznych lub udziały w spółkach z o.o.	-	-

8.4. papiery wartościowe z ograniczoną zbywalnością;

- akcje banku zrzeszającego o wartości 458 900,00 zł, udziały Concordii o wartości 210,00zł

- inne np. akcje lub udziały, które są kupione przez bank spółdzielczy oraz są z jakiegoś powodu zastawione (jest ustanowiony na nich zastaw) – udział w spółdzielni System Ochrony SGB o wartości 1 000,00zł.

8.5. wartość rynkowej instrumentów finansowych, w przypadku gdy jest różna od wartości wykazywanej w bilansie – nie wystąpiły.

9. Informacje o zawartych przez Bank umowach, których skutkiem będzie powstanie instrumentu finansowego - nie wystąpiły

10. Informacje o posiadanych udziałach i akcjach, w podziale na jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone.- nie wystąpiły.

11. Informacje o wartości posiadanych udziałów i akcji w jednostkach podporządkowanych, które Bank przeznaczył do sprzedaży – nie wystąpiły.

12. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych ujawnieniu podlegają informacje o wartości i kategorii przekwalifikowanych aktywów oraz o przyczynach przekwalifikowania – nie wystąpiły.

13. W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z kategorii aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, aktywów dostępnych do sprzedaży albo z kategorii aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności – nie wystąpiły.

14. W przypadku przeniesienia praw majątkowych zakwalifikowanych do aktywów finansowych (przeniesienie aktywów), które nie są wyłączone z bilansu, ujawnieniu

podlegają następujące informacje w odniesieniu do każdej kategorii aktywów finansowych - nie wystąpiły.

15. Informacje o zastawie na mieniu Banku, wraz z postanowieniami i warunkami ustanowienia zastawu oraz wartości bilansowej składników aktywów finansowych, które Bank zastawił jako zabezpieczenie zobowiązań - nie wystąpiły.
16. Informacje o posiadanych instrumentach finansowych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi- nie wystąpiły.
17. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku – nie dotyczy
18. Informacje o należnościach od banków prowadzących działalnością maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich- nie dotyczy
19. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku o należnościach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych - nie dotyczy.
20. Informacje dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku o zobowiązaniach od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych: zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego, zobowiązania wobec funduszu rekompensat-nie dotyczy.
21. Informacje o należnościach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na należności od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku –nie dotyczy.
22. Informacje o zobowiązaniach od podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe, w podziale na zobowiązania od poszczególnych giełd i spółek prowadzących rynek pozagiełdowy dotyczące wydzielonego organizacyjnie biura maklerskiego banku - nie dotyczy.
23. Informacje o zobowiązaniach od banków prowadzących działalność maklerską, domów maklerskich i towarowych domów maklerskich- nie dotyczy
24. Informacje o zmianach wartości funduszy wydzielonych dla oddziałów zagranicznych, z uwzględnieniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń, z podziałem na poszczególne podmioty, oraz stanu na koniec roku obrotowego -nie dotyczy.
25. Dane dotyczące zmian stanu wartości niematerialnych i prawnych.

25.1. Zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych: Zmiany wartości niematerialnych i prawnych (w zł):

Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2016	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na 31.12.2016
Wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych	352 463	61 620	7 305	406 778
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych				
2. Wartość firmy				
3. Inne w tym:				

a) autorskie i pokrewne prawa majątkowe				
b) licencje				
c) pozostałe	352 463	61 620	7 305	406 778
Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	335 359	29 199	7 305	357 253
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych				
2. Wartość firmy				
3. Inne w tym:				
a) autorskie i pokrewne prawa majątkowe				
b) licencje				
c) pozostałe	335 359	29 199	7 305	357 253
Wartość netto wartości niematerialnych i prawnych	17 104			49 525
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych				
2. Wartość firmy				
3. Inne w tym:				
a) autorskie i pokrewne prawa majątkowe				
b) licencje				
c) pozostałe	17 104			49 525

25.2 Wartość obcych wartości niematerialnych prawnych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 Ustawy – nie dotyczy.

26. Dane dotyczące użytkowanych rzeczowych aktywów trwałych:

26.1. Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych oraz umorzenia:

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Stan na 01.01.2016</i>	<i>Zwiększenia</i>	<i>Zmniejszenia</i>	<i>Stan na 31.12.2016</i>
Wartość brutto rzeczowych trwałych	3 940 010	33 319	15 238	3 958 091
1. Grunty własne i prawo wieczystego użytkowania gruntów	132 432			132 432
2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 556 694			2 556 694
3. Urządzenia techniczne, maszyny	1 148 836	33 319	15 238	1 166 917
4. Środki transportu	102 048			102 048
5. Inne				
6. Środki trwale w budowie				
Umorzenie rzeczowych aktywów trwałych	1 306 561	135 800	15 238	1 427 123
1. Grunty własne i prawo wieczystego użytkowania gruntów				
2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	317 827	64 230		382 057
3. Urządzenia techniczne, maszyny	889 419	68 837	15 238	943 018
4. Środki transportu	99 315	2 733		102 048

5. Inne				
---------	--	--	--	--

Stan środków trwałych:

<i>Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych</i>	<i>Stan na 01.01.2016</i>	<i>Stan na 31.12.2016</i>
1. Grunty własne i prawo wieczystego użytkowania gruntów	132 432	132 432
2. Budynek, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 238 867	2 174 637
3. Urządzenia techniczne, maszyny	259 416	223 899
4. Środki transportu	2 733	0
5. Inne		
6. Środki trwałe w budowie		
Razem netto rzeczowy majątek trwały	2 633 448	2 530 968

26.2. Wartość obcych środków trwałych używanych na podstawie umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4 Ustawy – nie dotyczy.

27. Informacje na temat aktywów przejętych za długi w podziale na nieruchomości i pozostałe składniki majątku – nie dotyczy.

28. Informacje o aktywa trwałych przeznaczonych do zbycia- nie dotyczy

29. Wykaz pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów przychodów przyszłych okresów oraz przychodów zastrzeżonych.

Tytuły:	Stan na:	
	początek roku obrotowego:	koniec roku obrotowego:
1. Rozliczenia międzyokresowe czynne z tego:	147 290,79	153 969,52
a) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	138 118,00	147 912,00
b) Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	9 172,79	11 057,52
- prenumeraty	1 064,00	1 064,00
- opłaty ubezpieczenia	7 129,36	6 942,00
- kalendarze		
- pozostałe	979,43	3 051,52
2. Koszty i przychody rozliczone w czasie oraz zastrzeżone, w tym:	101 195,29	113 379,33
a) Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne, w tym:	101 195,29	113 379,33
- pozostałe koszty rzeczowe	20 758,29	28 341,24
- koszty KIR	0,00	0,00
- pozostałe	80 437,00	85 038,09

b) Przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone, w tym:	390 073,56	527 667,66
- odsetki zastrzeżone od należności nieregularnych	363 295,72	500 431,72
- przychody pobrane z góry(esp,291,533)	26 777,84	27 235,94
- prawo wieczystego użytkowania	0,00	0,00

30.Dane o strukturze własności kapitału podstawowego.

Nazwa grupy udziałowców:	Liczba udziałów:	Wartość nominalna udziału:	Wartość udziałów zadeklarowanych ogółem:
1. Osoby fizyczne , w tym:	1 221	200	247 600
- rolnicy	491	200	
- pracownicy	51	200	
- inni	679	200	
2. Osoby prawne:	2	200	1 200
Ogółem	1 223	200	248 800

W Banku nie wystąpili udziałowcy posiadających ponad 5% głosów na Zebraniu Przedstawicieli.

31.Dane o uprzywilejowaniu i ograniczeniu praw związanych z daną grupą akcji, w tym dotyczących podziału dywidend i zwrotu kapitału – nie dotyczy.

32.Informacje o akcjach własnych będących w posiadaniu Banku lub w posiadaniu jednostek zależnych, współzależnych i stowarzyszonych – nie dotyczy.

33.Informacje o zobowiązaniach z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy lub nadwyżki bilansowej: Zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy na dzień 31.12.2016 r. wynoszą 0,00zł.

34.Informacje w zakresie zobowiązań podporządkowanych obejmujące- nie występują.

35.Informacja o stanie i zmianach rezerw celowych:

T R E ŚĆ	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie: wyksięgowani	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:	Wymagany poziom rezerw celowych:
1.Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	565 605,68				911 540,93	911 540,93
- w sytuacji normalnej	98 329,44	32 462,43		24 335,90	106 455,97	106 455,97
- poniżej standardu	0,00	780,52	780,52		0,00	0,00
- wątpliwe	0,00	3 948,67	3 948,67		0,00	0,00
- stracone	467 276,24	450 703,00	2 111,16	110 783,12	805 084,96	805 084,96
2. Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	0,00					

RAZEM:	565 605,68	487 894,62	6 840,35	135 119,02	911 540,93	911 540,93
---------------	------------	------------	----------	------------	------------	------------

36. Dane o rezerwach na przyszłe zobowiązania według rodzaju zobowiązania:

TREŚĆ	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie:	Wykorzystanie:	Rozwiązanie:	Stan rezerw na koniec roku obrotowego:
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	26 633	12 924	1 757		37 800
Rezerwa na odprawy emerytalne	33 804	1 788	16 300		19 292
Rezerwa na ryzyko ogólne	130 000			60 000	70 000
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe					
RAZEM:	190 437	14 712	18 057	60 000	127 092

37. Dane o stanie odpisów aktualizujących, z wyłączeniem rezerw celowych, według rodzajów aktywów, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeń i zmniejszeń oraz stanu na koniec roku obrotowego- nie dokonano odpisów aktualizacyjnych w instrumentach finansowych ,takich jak obligacje, jednostki uczestnictwa, certyfikaty oraz pozostałe aktywa.

38. Dane o zobowiązaniach pozabilansowych w tym warunkowych z tytułu udzielonych zabezpieczeń

Poz.	Wyszczególnienie:	31.12.2015 r.:	31.12.2016r.:
I.	1. Zobowiązania warunkowe udzielone	1 011 943	1 418 417
	a) finansowe	1 011 943	1 418 417
	b) gwarancyjne		
	Zobowiązania warunkowe otrzymane		
	a) finansowe		
	b) gwarancyjne		
II	Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży		
III.	Pozostałe	23 224 927	24 770 477

38.1. Wykaz udzielonych gwarancji i poręczeń, w tym wekslowych oraz innych udzielonych zobowiązań o charakterze gwarancyjnym.

Bank nie udzielił gwarancji przedsiębiorcom, innym bankom i innym podmiotom.

38.2. Gwarancje i poręczenia emisji udzielone emitentom – nie wystąpiły;

38.3. Kontrakty opeji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych Banku – nie wystąpiły;

38.4. Informacje o zaproponowanej wypłacie dywidendy, jeśli nie została ona formalnie zatwierdzona, a także o jakichkolwiek nieujętych skumulowanych dywidendach z akcji uprzywilejowanych – nie dotyczy.

38.5. Szczegółowe dane o aktywach Banku, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań Banku oraz zobowiązań strony trzeciej, a także o wartości zobowiązań Banku podlegających zabezpieczeniu tymi aktywami – nie wystąpiły.

38.6. Informacje na temat nie ujętych w bilansie transakcji z przyrzeczeniem odkupu – nie dotyczy.

38.7. Informacje o udzielonych zobowiązaniach finansowych, w tym o udzielonych zobowiązaniach nieodwołalnych- nie wystąpiły (jak w punkcie 38.1)

Powyższa kwota dotyczy przyznanych a nie wykorzystanych kredytów przez osoby prawne, osoby fizyczne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej. Uruchomienie w/w kredytów jest określone stosownymi warunkami w zawartych umowach.

Pozostałe pozycje pozabilansowe w kwocie 24 770 477zł dotyczą przyjętych zabezpieczeń do udzielonych kredytów. Przyjęte zabezpieczenia to głównie hipoteki na nieruchomościach, zastawy rejestrowe i pozostałe.

38.8. Informacje o wartości nominalnej instrumentów bazowych na instrumenty pochodne – nie występują.

39.Stosowane przez Bank zasady rachunkowości zabezpieczeń z uwzględnieniem podziału na zabezpieczenie wartości godziwej, zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych oraz zabezpieczenie inwestycji w podmiocie zagranicznym – nie dotyczy.

40.Dane na temat znaczących warunków umów dotyczących instrumentów finansowych, które mogą wpływać na wartość terminu i stopień pewności przyszłych przepływów środków pieniężnych, z uwzględnieniem podziału na rodzaje aktywów i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych. – nie dotyczy.

41.Informacje z zakresu rachunku zysków i strat.

41.1. Informacje o przychodach, w tym z tytułu prowizji, i kosztach prowadzenia przez Bank działalności maklerskiej – nie dotyczy;

41.2 Dane o odpisach amortyzacyjnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych:

Nazwa – Grupa:	Amortyzacja za 2015 r.:	Amortyzacja za 2016 r.:
Środki trwałe:	168 158,99	135 799,80
Grunty - 0	-	-
Budynki i lokale – 1	63 395,88	63 395,87
Budowle2	834,12	834,12
Kotły i maszyny energetyczne - 3	3 042,64	869,40
Maszyny i urządzenia ogólnego zastosowania – 4	22 676,86	11 255,70
Maszyny i urządzenia specjalistyczne – 5	0,00	0,00
Urządzenia techniczne - 6	16 538,82	16 356,36
Środki transportu – 7	15 257,97	2 733,12
Wyposażenie – 8	46 367,70	40 355,23
Wartości niematerialne i prawne:	20 342,88	29 199,19

Aktualizacji wartości majątku trwałego rzeczowego i finansowego w roku 2015 nie przeprowadzano.

41.3. Dane o skutkach wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do poziomu wartości godziwej – nie wystąpiły;

41.4. Informacje o przychodach i kosztach z tytułu wyłączonych z bilansu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – nie wystąpiły;

41.5. Informacje o przychodach i kosztach z tytułu sprzedanych aktywów finansowych, których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wiarygodnie wyceniona, ze wskazaniem wartości bilansowej aktywów ustalonej nadziei sprzedaży – nie wystąpiły;

41.6 Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych – nie wystąpiły;

41.7 Informacje o dokonanych odpisach aktualizujących lub rezerwach celowych należności nieściągalnych, z podziałem na tytuły odpisów, i sposób dokonania odpisu w ciężar utworzonych rezerw, w ciężar kosztów operacji finansowych oraz w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, z wyszczególnieniem strat poniesionych z tytułu kredytów i pożyczek:

Tytuł odpisu:	Sposób dokonania odpisu:		
	w ciężar utworzonych rezerw:	w ciężar kosztów operacji finansowych:	w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych:
Brak obsługi r-ku	2 111,16		
.....			
.....			

Straty poniesione z tytułu kredytów i pożyczek w 2016r. wyniosły 2 111,60 zł.

Informację o rodzajach utworzonych rezerw podano w punkcie 35 informacji dodatkowej.

41.8. Informacje o przychodach z tytułu dywidend, w podziale na jednostki, od których otrzymano dywidendy:

Bank otrzymał dywidendę za 2016 r. z tytułu akcji posiadanych w SGB – Bank SA w kwocie 12 153,32zł, w tym podatek 2 309,00zł.

41.9. Informacje o nakładach poniesionych w związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz o planowanych nakładach w okresie najbliższych 12 miesięcy:

Nakłady na :	Poniesione w bieżącym roku obrotowym:	Planowane na następny rok obrotowy:
1. Wartości niematerialne i prawne	62 620	50 000
2. Środki trwale (w tym w budowie)	33 319	50 000
Razem	94 939	100 000

41.10. Propozycje podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy:

Wyszczególnienie:	Kwota:
Zysk finansowy brutto za 2016 r.	613 097,10
Podatek dochodowy bieżący	183 925
Podatek dochodowy odroczony	2 031

Zysk netto do podziału - proponuje się przeznaczyć na:	427 141,10
Fundusz zasobowy	427 141,10
Fundusz ogólnego ryzyka	
Fundusz społeczno-kulturalny	10 000,00

41.11. Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie sprawozdawczym, wraz z wyjaśnieniami przyczyn zaniechania – nie dotyczy.

42. Informacje o wartości aktywów i utworzonej rezerwy na odroczony podatek dochodowy:

Wyszczególnienie:	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenia:	Zmniejszenia:	Stan na koniec roku obrotowego:
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	38 981,00	105 856,00	94 031,00	50 806,00
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	138 118,00	29 860,00	20 066,00	147 912,00

Rozliczenie rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy odniesione na:		Aktywa odniesione na:	
Wynik finansowy:	Kapitał własny:	Wynik finansowy:	Kapitał własny:
11 825,00		9 794,00	

Podatek dochodowy obciążający wynik finansowy za 2016 rok wynosił: 185 987,00zł, z tego:

- a) Cześć bieżąca - 183 956,00 zł.
- b) Cześć odroczone - 2 031,00 zł.

43. Zagregowane dane dotyczące:

43.1. Korzystania z kredytów, pożyczek, gwarancji lub poręczeń przez pracowników, członków zarządu lub organów nadzorczych, ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty:

Stan zadłużenia z tytułu udzielonych kredytów pracownikom Banku, członkom Zarządu i członkom Rady Nadzorczej przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie:	Liczba osób korzystających z kredytu	Zaangażowanie bilansowe	Zaangażowanie pozabilansowe	Razem
Rada Nadzorcza	4	807 911,00	30 000,00	837 911,00
Zarząd	1	32 661,00	139,00	32 800,00
Pracownicy	19	363 467,56	26 820,46	390 288,02

Nie udzielano pożyczek, gwarancji lub poręczeń. Wyżej wymienione kredyty znajdują się w sytuacji normalnej w kwocie 1 204 039,56zł; a 3 400,00 u pracownika jest w sytuacji straconej. W większości zostały udzielone na warunkach ogólnie dostępnych. Wobec 2 członków Rady Nadzorczej obniżono oprocentowanie i prowizję, jeden z członków Zarządu posiada kredyt w

rachunku bieżącym, wobec 2 pracowników Banku zastosowano obniżkę prowizji, u pozostałych nie stosowano ulgowych stóp procentowych jak również prowizji i opłat.

Wyżej wymienione zadłużenie dotyczy następujących terminów:

do 1 roku	141 784,00 zł
od 1- 3 lat	86 544,00 zł
Powyżej 3 lat	741 554,00 zł

43.2. Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłaconych lub należnych członkom zarządu lub organów nadzorczych Banku:

Wyszczególnienie:	2016 r.
Rada Nadzorcza	25 252,50
Zarząd	227 664,06

Z nadwyżki bilansowej za 2015 r. nie wypłacono żadnych nagród.

43.3. Przeciętne w roku obrotowym zatrudnienia, w przeliczeniu na etaty:

Przeciętne zatrudnienie (w etatach) w 2016 r. wyniosło 32 etaty.

43.4 Koszty związane z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników, z wyszczególnieniem tytułów:

W okresie sprawozdawczym Bank utworzył rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników w wysokości 14 712,00 zł, z tego:

- na nagrody jubileuszowe 12 924,00 zł
- na odprawy emerytalne 1 788,00 zł

43.5 kosztów poniesionych na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych – nie dotyczy.

44. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi z Bankiem kapitałowo lub organizacyjnie, z uwzględnieniem zasad polityki kredytowej Banku oraz procentowego udziału przypadającego na transakcje z tymi podmiotami – nie wystąpiły.

45. Informacje o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez Bank na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązanymi, przez które rozumie się jednostki powiązane oraz:

- 1) osobę, która jest członkiem organu zarządzającego lub nadzorującego Banku lub jednostki z nim powiązanej, lub
- 2) osobę, która jest małżonkiem lub osobą faktycznie pozostającą we wspólnym pożyciu, krewnym lub powinowatym do drugiego stopnia, przysposobionym lub przysposabiającym, osobą związaną z tytułu opieki lub kurateli w stosunku do którejkolwiek z osób będących członkami organu zarządzającego lub nadzorującego Banku lub jednostki z nim powiązanej, lub

3) jednostkę kontrolowaną, współkontrolowaną lub inną jednostkę, na którą znaczący wpływ wywiera lub posiada w niej znaczącą ilość głosów, bezpośrednio albo pośrednio, osoba, o której mowa w pkt 1 i 2, lub

4) jednostkę realizującą program świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia, skierowany do pracowników banku lub jednostki powiązanej

– wraz z informacjami określającymi charakter tych transakcji; informacje dotyczące poszczególnych transakcji mogą być zgrupowane według ich rodzaju, z wyjątkiem przypadku, gdy informacje na temat poszczególnych transakcji są niezbędne dla zrozumienia ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Banku - nie wystąpiły.

46. Informacje o celach i zasadach zarządzania ryzykiem. Podejmowanie ryzyka wiąże się nierozdzielnie z prowadzoną przez Bank działalnością, powodując konieczność koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach oraz stałego poszukiwania form obrony przed tymi zagrożeniami.

Wprowadzony w Banku system zarządzania ryzykiem ma więc na celu przede wszystkim zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem bankowym, gwarantujące odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy zachowaniu rentowności działalności, uwzględniające skalę prowadzonej działalności oraz zmiany zachodzące w samym Banku jak i jego otoczeniu.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikowanie, pomiar i szacowanie, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz kontrolowanie występującego w działalności Banku ryzyka służące zapewnieniu realizacji celów działania Banku.

Wprowadzona w Banku struktura organizacyjna jest dostosowana do skali działania Banku oraz profilu ponoszonego przez Bank ryzyka, ma na celu zapewnienie niezależności funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie przez Bank ryzyka.

Zarząd Banku odpowiada za wprowadzenie skutecznego, efektywnego i adekwatnego do skali działania Banku systemu zarządzania ryzykiem, natomiast Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad tym systemem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na podstawie pisemnych regulacji, znanych wszystkim pracownikom biorącym udział w procesie zarządzania ryzykiem, podlegającym regularnym weryfikacjom mającym na celu ich dostosowanie do zmian profilu ryzyka i otoczenia gospodarczego Banku.

Wewnętrzne procedury Banku w zakresie zarządzania ryzykiem wskazują zasady służące określeniu wielkości podejmowanego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem, limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów oraz przyjęty system sprawozdawczości zarządczej.

46.1. Ryzyko rynkowe

46.1.a Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej oznacza dla Banku ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości Banku na zmiany stóp procentowych.

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz minimalizacja negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy.

Stosowane w Banku „Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Ożarowie” określają następujące kategorie ryzyka:

- ryzyko przeszacowania,
- ryzyko bazowe,
- ryzyko opcji klienta,
- ryzyko krzywej dochodowości.

Analiza ryzyka stopy procentowej sporządzana jest co miesiąc przez komórkę monitorującą obejmującą w szczególności następujące elementy:

- strukturę aktywów i pasywów według rodzajów zastosowanych stóp referencyjnych,
- wielkość niedopasowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp referencyjnych w poszczególnych przedziałach czasowych (oraz opcjonalnie wielkość niedopasowania przy uwzględnieniu pozycji pozabilansowych),
- informację o poziomie marży odsetkowej banku oraz spreadu (różnicy pomiędzy oprocentowaniem aktywów i pasywów),
- podstawowe wskaźniki ekonomiczne z zakresu ryzyka stopy procentowej,
- analizę luki przeszacowania (bez uwzględniania pozycji pozabilansowych oraz z uwzględnieniem) obejmującą symulacje zmian wyniku odsetkowego w okresie najbliższego roku,
- informację o poziomie i stopniu wykorzystania poszczególnych limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej,
- testy warunków skrajnych,
- kwartalne wyniki szacowania kapitału wewnętrznego w zakresie ryzyka stopy procentowej,
- inne informacje ważne z punktu widzenia zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- komentarz i propozycje rekomendacji zarządczych, w tym proponowane zalecenia w przypadku przekroczenia limitów.

46.2. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to dla Banku ryzyko nieoczekiwanego niewykonania zobowiązania lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania. Ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat. Ryzyko kredytowe obejmuje w Banku ryzyko koncentracji oraz ryzyko wynikające z detalicznych i zabezpieczonych hipotecznie ekspozycji kredytowych.

Nadrzędnym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego, zrównoważonego i zdywersyfikowanego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Za obszar ryzyka kredytowego w Banku odpowiadają:

- Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym oraz w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka kredytowego
- Wiceprezes Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad zasadami wyliczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, zasadami wyznaczania funduszy własnych i współczynników kapitałowych.

- Wiceprezes Zarządu ds. handlowych w zakresie nadzoru nad działalnością kredytową (handlową/operacyjną).

Pomiar ryzyka kredytowego na potrzeby sprawozdawczości odbywa się z częstotliwością kwartalną.

46.3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest ryzykiem nie wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku, ma ono podstawowe znaczenie dla stabilności i bezpieczeństwa działania Banku.

Bank określił podstawowy cel zarządzania ryzykiem płynności jako utrzymanie struktury aktywów i pasywów zapewniające osiągnięcie wysokiej rentowności, stałego i rosnącego wyniku finansowego przy jednoczesnym zapewnieniu zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów. Zasady zarządzania ryzykiem płynności określają elementy analizy ryzyka płynności sporządzanej przez komórkę monitorującą, najważniejsze informacje to:

- 1) zestawienie kalkulacji nadzorczych miar płynności,
- 2) raport stabilności środków uznanych przez bank za stabilne źródło finansowania,
- 3) zestawienie terminów płatności aktywów i pasywów – zestawienie pierwotne i urealnione,
- 4) wybrane wskaźniki ekonomiczne,
- 5) informacja o przepływach finansowych banku,
- 6) informacje o poziomie koncentracji dużych zaangażowań pasywnych banku,
- 7) potencjalne źródła zabezpieczenia płynności banku, w tym portfel kredytów do odsprzedaży,
- 8) poziom lokowanych środków w banku zrzeczającym,
- 9) poziom limitów:
 - a) luki niedopasowania,
 - b) aktywów płynnych,
 - c) zobowiązań pozabilansowych udzielonych,
 - d) depozytów stabilnych,
- 10) testy warunków skrajnych (miesięcznie),
- 11) wykonanie planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych (kwartalnie),
- 12) pogłębiona analiza płynności długoterminowej (sporządzana raz do roku),
- 13) maksymalny okres (kasowej/bezgotówkowej) obsługi klientów,
- 14) komentarz i rekomendacje zarządcze.

Analiza z zakresu ryzyka płynności sporządzana jest w okresach miesięcznych.

46.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne zostało przez Bank określone jako ryzyko wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym również ryzyko prawne.

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczanie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego, w tym spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych z regulacjami zewnętrznymi i nieprzestrzeganiem regulacji oraz wzorców postępowania, ochrona zasobów, systemów oraz procesów.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odnosi się do:

- 1) struktury organizacyjnej banku oraz jej adekwatności do realizacji strategicznych celów;
- 2) czynności wykonywanych przez pracowników;
- 3) adekwatności kwalifikacji pracowników oraz ich rozwoju do potrzeb banku;

- 4) zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 5) przeciwdziałania dyskryminacji pracowników m.in. ze względu na wiek, płeć, przekonania, przynależność do partii politycznej, organizacji i związków zawodowych;
- 6) ubezpieczeń oraz odszkodowań;
- 7) zapobiegania działalności przestępczej pracowników, klientów oraz innych osób na szkodę banku;
- 8) procesów realizowanych przez kanały dystrybucji produktów (tradycyjne i elektroniczne) wykorzystywanych przez bank;
- 9) bezpieczeństwa fizycznego i informatycznego;
- 10) postępowania w sytuacjach zagrożenia bieżącego funkcjonowania banku;
- 11) zdarzeń, których skutki dotyczą bank, natomiast ich przyczyny znajdują się poza jego bezpośrednią kontrolą;
- 12) usług świadczonych w ramach współpracy z kontrahentami na podstawie umów o wykonywanie czynności należących do zakresu działania banku oraz innych umów;
- 13) adekwatności polityki i praktyki ubezpieczeniowej banku w relacji do ponoszonego ryzyka,
- 14) nowych i istniejących produktów oraz procesów.

Raporty z zakresu ryzyka operacyjnego sporządzane są w okresach kwartalnych.

47. Informacje dla wszystkich rodzajów aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych:

47.1. Na temat obciążenia ryzykiem stopy procentowej, w tym umowne daty zmiany oprocentowania lub terminy płatności:

1. Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie wrażliwe pozycje bilansowe oraz w analizach wariantowych pozycje pozabilansowe wrażliwe na zmianę stopy procentowej.
2. Pozycje bilansu wrażliwe na zmiany stóp procentowych ramach portfela bankowego to pozycje od których naliczane są odsetki i które tworzą wynik odsetkowy.
3. W ramach posiadanych przez bank pozycji zastosowana jest następująca klasyfikacja:
 - 1) aktywa:
 - a) rachunki bieżące i pomocnicze złotowe w banku zrzeczającym oraz w innych bankach,
 - b) lokaty złotowe w banku zrzeczającym,
 - c) dłużne papiery wartościowe,
 - d) kredyty złotowe ze środków własnych udzielone podmiotom sektora finansowego, niefinansowego oraz instytucjom samorządowym,
 - e) kredyty złotowe celowe z pozyskanych linii kredytowych, udzielone klientom banku,
 - f) pozostałe należności oprocentowane,
 - 2) pasywa:
 - a) zobowiązania złotowe wobec banku zrzeczającego (kredyty i lokaty),
 - b) zobowiązania bieżące złotowe klientów,
 - c) zobowiązania terminowe złotowe klientów,
 - d) pozyskane linie kredytowe,
 - e) pozostałe zobowiązania oprocentowane,
 - 3) zobowiązania pozabilansowe (ujmowane tylko w analizie wariantowej) –tylko te zobowiązania pozabilansowe, które w przyszłych okresach mogą być wrażliwe na zmiany stóp procentowych poprzez przekształcenie ich w pozycje bilansowe.

4. W analizie nie uwzględnia się aktywów oraz pasywów nieoprocentowanych jak również należności nieobsługiwanych.
5. Za datę możliwego przeszacowania stóp procentowych przyjmuje się środek przedziałów, określonych w ust. 1, tj. odpowiednio dla przedziałów:
- 1) 1 dzień - 1 dzień,
 - 2) od 2 dni do 1 miesiąca - 16 dni,
 - 3) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy - 60 dni,
 - 4) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy - 135 dni,
 - 5) powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy - 270 dni,
 - 6) powyżej 1 roku do 2 lat - 548 dni,
 - 7) powyżej 2 lat do 5 lat - 1 278 dni,
 - 8) powyżej 5 lat - 1 826 dni.

Wyszczególnienie: w tys. zł	Terminy przeszacowania:								Razem
	a'vista	od 1 do 30 dni	pow. 1 m- ca do 3 m-cy	pow. 3 m- cy do 6 m-cy	pow. 6 m-cy do 12 m-cy	pow. 1 roku do 2 lat	pow. 2 lat do 5 lat	pow. yżej 5 lat	
Aktywa wrażliwe na zmianę oprocentowania tys. zł.	22 486	37 548	27 296	13 680	2 000				103 010
Pasywa wrażliwe na zmianę oprocentowania tys. zł.	10 772	477	82 176						93 425

47.2 Na temat obciążenia ryzykiem kredytowym, w tym sumy wartości ekspozycji kredytowych będących aktywami lub zobowiązaniami pozabilansowymi, pomniejszone o wartość utworzonych rezerw celowych i odpisów aktualizujących bez uwzględnienia zabezpieczeń prawnych, która jest podstawą kalkulacji wymogu kapitałowego, o którym mowa w art. 128 ustawy – Prawo bankowe:

- 1) Ryzyko kredytowe - rozumiane jako niewykonanie zobowiązania lub zagrożenie niewykonania zobowiązania; w ramach ryzyka kredytowego Bank wyróżnia ryzyko koncentracji wynikające z:
 - a) uzależnienia się Banku od jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych,
 - b) udzielania kredytów klientom z tej samej branży,
 - c) stosowania tego samego rodzaju zabezpieczenia lub przyjmowania zabezpieczenia od tego samego dostawcy;

Bank spółdzielczy w Ożarowie stosuje metodę Standardową do wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Klasyfikacja ekspozycji bilansowych i pozabilansowych na dzień 31.12.2016 rok przedstawia się następująco:

Dane w złotych

Wyszczególnienie:	Wartość ekspozycji:	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem:	Wymóg kapitałowy:
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	1 499 687	0	0
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 599 280	519 856	41 588

Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	28 991	28 991	2 319
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-		
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-		
Ekspozycje wobec instytucji	63 715 698	700 471	56 038
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	657 466	625 484	38 125
Ekspozycje detaliczne	12 849 867	9 500 207	760 017
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	24 073 513	17 830 879	1 418 979
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	1 901 458	1 096 373	87 710
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem			
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych			
Ekspozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	-		
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-		
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-		
Ekspozycje kapitałowe	641 030	641 030	51 282
Inne pozycje	4 533 208	2 982 118	238 569
RAZEM:	112 508 236	33 925 409	2 694 627

Struktura obliża kredytowego z uwzględnieniem kategorii ryzyka (w zł)

Wyszczególnienie	31.12.2015		31.12.2016	
	Wartość	Struktura %	Wartość	Struktura %
Kredyty ogółem:	36 862 048	100,00	38 582 712	100,00
a) normalne	34 844 689	94,53	36 676 681	95,06
b) pod obserwacją	0		0	
c) kredyty zagrożone:	2 017 359	5,47	1 906 030	4,94
- poniżej standardu	0		0	
- wątpliwe	0		0	
- stracone	2 017 359	5,47	1 906 030	4,94

Powyższa tabela przedstawia jakość obliiga kredytowego Banku, którego miarą jest wskaźnik ryzyka działalności kredytowej, tj. udziału kredytów zagrożonych w kredytach ogółem. Wskaźnik ryzyka działalności kredytowej na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 4,94%

47.3. Wartość zabezpieczeń prawnych oraz innych pozycji wpływających na pomniejszenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego- bank nie posiada zabezpieczeń prawnych oraz innych pozycji wpływających na pomniejszenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

48. Analiza wiekowa przeterminowanych na dzień bilansowy wszystkich rodzajów aktywów finansowych w podziale na aktywa finansowe, w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości, i pozostałe aktywa finansowe:

Wyszczególnienie:	Aktywa finansowe z rozpoznaną utratą wartości:	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący:	Aktywa finansowe bez rozpoznanej utraty wartości:	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący:
Nieprzeterminowane			36 676 681	106 456
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni				
Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni				
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni				
Przeterminowane > 180 dni <= 1 rok				
Przeterminowane > 1 roku	1 906 031	805 085		

49. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez bank umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Banku - nie dotyczy.

50. Informacje o prowadzonej przez Bank działalności powierniczej – nie dotyczy.

51. Informacje o sekurytyzacji aktywów Banku – nie dotyczy.

52. Informacje z zakresu rachunku przepływów środków pieniężnych:

52.1. Określenie środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów środków pieniężnych, w tym ich strukturę na początek i koniec okresu sprawozdawczego:

Wyszczególnienie:	Stan na 2015 (rok poprzedni)		Stan na 2016 (rok bieżący)	
	Wartość w zł:	Struktura w %:	Wartość w zł:	Struktura w %:
Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	2 027 862,84	26,99	1 231 038,90	16,17
Należności od sektora finansowego w rachunku bieżącym	5 485 819,94	73,01	6 380 105,28	83,83
RAZEM:	7 513 682,78	100,00	7 611 144,18	100,00

52.2 Wyjaśnienie na temat przyjętego podziału działalności na operacyjną, inwestycyjną i finansową:

Działalność operacyjna - jest to podstawowy rodzaj działalności Banku oraz inne rodzaje działalności niezaliczone do działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Działalność inwestycyjna – jest to działalność, której przedmiotem jest nabywanie lub zbywanie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, długoterminowych inwestycji, krótkoterminowych aktywów finansowych oraz wszystkie związane z tym koszty i korzyści, z wyjątkiem dotyczących podatku dochodowego.

Działalność finansowa - jest to działalność, której przedmiotem jest pozyskiwanie innych, niż działalność operacyjna, źródeł finansowania, w tym także zwiększających kapitał własny, lub ich spłata oraz związane z tym pieniądze koszty.

52.3 Wykaz korekt oraz wpływów i wydatków do pozycji: "Pozostałe korekty", "Pozostałe wpływy" i "Pozostałe wydatki", których kwoty przekraczają 5% ogólnej ich sumy z danej działalności – nie dotyczy.

52.4 Przyczyny powstania różnic pomiędzy zmianami stanu pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów środków pieniężnych - nie dotyczy.

53. Informacje w odniesieniu do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy, w ciągu którego nastąpiło połączenie Banku z inną jednostką - nie dotyczy.

54. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji - nie dotyczy.

55. Dane o wartościach instrumentów finansowych klientów, zapisanych na rachunkach papierów wartościowych, wycenionych według zasad określonych w rozporządzeniu na ostatni dzień okresu sprawozdawczego – nie dotyczy.

56. Informacje o towarach giełdowych klientów w ujęciu wartościowym i ilościowym - nie dotyczy.

57. Informacje, które mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy - nie dotyczy.

Sporządził: **Wiceprezes Zarządu**
ds. finansowych-Główny Księgowy

Bożena Pietras.....*Bożena Pietras*.....

(imię, nazwisko i podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych)

Zarząd Banku Spółdzielczego w Ożarowie

PREZES ZARZĄDU

Prezes Zarządu

Regina Zychewicz

Wiceprezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu
ds. finansowych-Główny Księgowy

Wiceprezes Zarządu

Bożena Pietras
Wiceprezes Zarządu
ds. handlowych.....

Sylwia Siemińska

Ożarów dnia 15.03.2017 r.

(miejsce i data sporządzenia) pieczęć firmowa

Bank Spółdzielczy
w Ożarowie